

Posudek vedoucího diplomové práce

Název práce: Etické aspekty zadlužení a jeho dopady na společnost z pohledu sociálních pracovníků

Autor práce: Bc. Tomáš Emr

Obor studia: ESP

Posudek vypracoval: dr. Ján Mišovič, CSc.

Datum: 21. 4. 2016

Problém zadlužování domácností patří k těm, které mohou vyvolat řadu nepříjemných životních situací pro nemalý okruh lidí u nás. Práce se tedy zabývá aktuální problematikou. Čtyři kapitoly převážně teoretického charakteru se věnují podmínkám, okolnostem a řešením půjčování peněz z hlediska sociální práce, s důrazem na její etické aspekty.

Úvodní část se zabývá společenskými podmínkami, které podporují vývoj a fungování konzumní společnosti „umělým“ rozvojem potřeb a jejich transformací na touhy. Autor nezapomíná ani na proměny charakteru práce a postavení chudých v této konstelaci. Připojuje i principy křesťanské sociální nauky.

Druhá nejrozsáhlejší kapitola přibližuje celou mnohvrstevnatou dluhovou problematiku. Vedle základních pojmů dluh a dluhový vztah se věnuje charakteristice jednotlivých finančních produktů, bankovním a nebankovním institucím, registrům dlužníků, jednotlivým formám dluhu, exekucím. Závěr části shrnuje nejvíce ohrožené skupiny obyvatel dluhovou pastí. V celé části argumentuje se statistickými a sociologickými daty naší i evropské provenience, údaji finančních institucí, klíčovými zákony a legislativními předpisy a analyzuje postavení českých domácností v tomto směru.

Autor věnuje třetí kapitolu různým možnostem vypořádání se s dluhovou situací. Začíná charakteristikou řešení dluhů svépomocí, přes pomoc „oddlužovacích agentur“, k pomoci odborného sociálního poradenství. Zmiňuje se rovněž o neřešení, ignorování situace ze strany dlužníka.

Čtvrtá kapitola, s názvem Pohled sociálních pracovníků představuje kombinaci empirických a teoretických přístupů. Vlastní výzkumná zjištění přirozenou formou kombinuje se závěry z odborné literatury a přináší poznatky k etickým dilematům vznikajícím v rámci dluhového poradenství, k okolnostem usnadňujícím práci s klientem, návrhy na úpravu legislativy a prevence i hodnocení praktik bankovních a nebankovních institucí.

V práci jsou využity i vlastní zkušenosti autora s dlužníky. I to je jeden z důvodů, proč je text kvalifikovaně připravený po obsahové stránce. Ojedinele je možné najít drobný „nedodělek“ (na s. 70 druhý řádek Jak jsem uvedl v kapitole). Cíle diplomové práce však pokládám za naplněné, práci proto doporučuji k obhajobě.

Ján Mišovič